Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

2 päivänä syyskuuta 2021 *

Muutoksenhaku – Valtiontuet – Nürburgringin kompleksille (Saksa) myönnetyt tuet – Päätös, jossa tuet todettiin osaksi sisämarkkinoille soveltumattomiksi – Sisämarkkinoille soveltumattomiksi todettujen valtiontukien saajilla olevien omaisuuserien myynti – Avoin, läpinäkyvä, syrjimätön ja ehdoton tarjouskilpailumenettely – Päätös, jossa todetaan, ettei sisämarkkinoille soveltumattomien tukien palauttaminen koske Nürburgringin kompleksin uutta omistajaa eikä tämä saanut uutta tukea tämän kompleksin hankintaan – Tutkittavaksi ottaminen – Asianomaisen osapuolen asema – Yksityistä erikseen koskeva toimi – Asianomaisten osapuolten menettelyllisten oikeuksien loukkaaminen – Vaikeudet, jotka edellyttävät muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista – Perustelut

Asiassa C-665/19 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 5.9.2019,

NeXovation Inc., kotipaikka Hendersonville (Yhdysvallat), edustajinaan aluksi A. von Bergwelt, M. Nordmann ja L. Hettstedt, sittemmin A. von Bergwelt ja M. Nordmann, Rechtsanwälte,

valittajana,

ja jossa muuna osapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään L. Flynn, T. Maxian Rusche ja B. Stromsky,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Vilaras (esittelevä tuomari) sekä tuomarit N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin ja K. Jürimäe,

julkisasiamies: G. Pitruzzella,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 29.4.2021 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

on antanut seuraavan

tuomion

1 NeXovation Inc. vaatii valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 19.6.2019 antaman tuomion NeXovation v. komissio (T-353/15, EU:T:2019:434; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla tämä hylkäsi kanteen, jolla valittaja oli vaatinut valtiontuesta SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), jonka Saksa on myöntänyt Nürburgringille, 1.10.2014 annetun komission päätöksen (EU) 2016/151 (EUVL 2016, L 34, s. 1; jäljempänä lopullinen päätös), osittaista kumoamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 659/1999 (EYVL 1999, L 83, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 22.7.2013 annetulla neuvoston asetuksella (EU) N:o 734/2013 (EUVL 2013, L 204, s. 15) (jäljempänä asetus N:o 659/1999), joka on kumottu [SEUT 108] artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 13.7.2015 annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2015/1589 (EUVL 2015, L 248, s. 9), sovelletaan nyt käsiteltävän asian tosiseikkoihin.

3 Asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdan mukaan kyseisessä asetuksessa käsitteellä ”asianomainen osapuoli” tarkoitetaan ”jäsenvaltiota, henkilöä, yritystä tai yritysten yhteenliittymää, jonka etuihin tuen myöntäminen voi vaikuttaa, erityisesti tuensaajaa, kilpailevia yrityksiä ja alan järjestöjä”.

4 Kyseisen asetuksen 4 artiklan, jonka otsikkona on ”Ilmoituksen alustava tutkinta ja komission päätökset”, 2-4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”2. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitettu toimenpide ei ole tukea, se tekee asiasta tämän seikan toteavan päätöksen.

3. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ei ole epäilyjä ja jos toimenpide kuuluu [SEUT 107 artiklan] 1 kohdan soveltamisalaan, se päättää, että tuki soveltuu yhteismarkkinoille, jäljempänä ’vastustamatta jättämistä koskeva päätös’. Päätöksessä on mainittava, mitä perustamissopimuksen mukaista poikkeusta on sovellettu.

4. Jos komissio alustavan tutkinnan jälkeen toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on epäilyjä, se päättää aloittaa [SEUT 108] artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn, jäljempänä ’muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös’.”

5 Kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä esitetään asiaan liittyvät oikeudelliset seikat ja tosiseikat lyhyesti, komission alustava arvio ehdotetun toimenpiteen tukiluonteesta ja epäilyt toimenpiteen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille. Päätöksessä pyydetään asianomaista jäsenvaltiota ja muita asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa asetetussa määräajassa, joka yleensä on enintään yksi kuukausi. Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa komissio voi jatkaa asetettua määräaikaa.”

6 Asetuksen N:o 659/1999 13 artiklan 1 kohdassa ensimmäisessä virkkeessä säädetään, että mahdollista sääntöjenvastaista tukea koskevan tutkinnan tuloksista on tehtävä päätös kyseisen asetuksen 4 artiklan 2, 3 tai 4 kohdan mukaisesti.

Asian tausta ja riidanalaiset päätökset

7 Riita-asian tosiseikat esitetään valituksenalaisen tuomion 1–15 kohdassa, ja ne voidaan nyt käsiteltävässä asiassa tiivistää seuraavasti.

8 Rheinland-Pfalzin osavaltiossa (Saksa) sijaitseva Nürburgringin kompleksi (jäljempänä Nürburgring) muodostuu kilpa-ajoradasta, vapaa-ajanpuistosta, hotelleista ja ravintoloista.

9 Nürburgringin kompleksin omistajat, jotka olivat julkisia yrityksiä (jäljempänä myyjät), saivat vuosina 2002–2012 valtiontukea pääasiallisesti Rheinland-Pfalzin osavaltiolta. Komissio aloitti vuonna 2012 SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn näiden tukien osalta. Samana vuonna Amtsgericht Bad Neuenahr-Ahrweiler (Bad Neuenahr-Ahrweilerin alueellinen tuomioistuin, Saksa) totesi myyjät maksukyvyttömiksi, ja niiden omaisuuserät päätettiin myydä. Tällöin aloitettiin tarjouskilpailumenettely, joka johti näiden omaisuuserien myyntiin Capricorn Nürburgring Besitzgesellschaft GmbH:lle (jäljempänä Capricorn).

10 Valittaja teki 10.4.2014 komissiolle kantelun sillä perusteella, että tarjouskilpailumenettely ei ollut ollut avoin, läpinäkyvä, syrjimätön ja ehdoton ja että se ei ollut päättynyt Nürburgringin omaisuuserien myyntiin markkinahintaan, koska ne oli myyty paikalliselle tarjoajalle, jonka tarjous oli huonompi kuin valittajan ja jota oli suosittu tarjouskilpailumenettelyssä. Valittajan mukaan Capricorn oli näin saanut uutta tukea, jonka määrä vastasi Capricornin Nürburgringin omaisuuseristä maksaman ostohinnan ja näiden omaisuuserien markkinahinnan erotusta, ja se jatkoi myyjien taloudellista toimintaa, minkä vuoksi myyjille myönnetyn tuen takaisinperintämääräys oli laajennettava koskemaan myös Capricornia.

11 Lopullisen päätöksen 2 artiklassa komissio totesi, että tietyt myyjien hyväksi toteutetut tukitoimenpiteet (jäljempänä myyjille myönnetyt tuet) olivat sääntöjenvastaisia ja sisämarkkinoille soveltumattomia. Komissio totesi lopullisen päätöksen 3 artiklan 2 kohdassa, ettei myyjille myönnettyjen tukien takaisinperintä koskenut Capricornia eikä sen tytäryhtiöitä (jäljempänä ensimmäinen riidanalainen päätös).

12 Lopullisen päätöksen 1 artiklan viimeisessä luetelmakohdassa komissio totesi, ettei Nürburgringin omaisuuserien myynti Capricornille ollut valtiontukea (jäljempänä toinen riidanalainen päätös). Komissio katsoi tältä osin, että tarjouskilpailumenettely oli ollut avoin, läpinäkyvä ja syrjimätön, että tämä menettely oli johtanut markkinaehtojen mukaiseen myyntihintaan eikä myyjien ja ostajan välillä ollut taloudellista jatkuvuutta.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

13 Valittaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 26.6.2015 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati ensimmäisen ja toisen riidanalaisen päätöksen kumoamista.

14 Unionin yleinen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta siltä osin kuin siinä vaadittiin ensimmäisen riidanalaisen päätöksen kumoamista, koska valittaja ei ollut osoittanut, että kyseinen päätös koskee sitä erikseen. Se katsoi tältä osin valituksenalaisen tuomion 53 kohdassa, ettei pelkästään valittajan osallistumisesta hallinnolliseen menettelyyn voida päätellä, että sillä on asiavaltuus nostaa kanne ensimmäisestä riidanalaisesta päätöksestä. Kyseisen tuomion 55 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin totesi lisäksi, ettei valittajalla ollut merkityksellisillä markkinoilla sellaista markkina-asemaa, johon myyjille myönnetyt tuet olisivat voineet vaikuttaa. Kyseisen tuomion 56 kohdassa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että valittajan väitteet, joiden mukaan se olisi pystynyt ostamaan Nürburgringin omaisuuserät ja siten tulemaan merkityksellisille markkinoille, jollei sitä olisi syrjitty tarjouskilpailumenettelyssä, ja kyseisessä menettelyssä saadusta takaiskusta aiheutuneen maineenmenetyksen ja kielteisen julkisuuden vuoksi sen oli vaikea ostaa muita kilpa-ajoratoja ja harjoittaa niiden toimintaa, eivät voineet riittää yksilöimään kantajaa suhteessa myyjille myönnettyihin tukiin ja ensimmäiseen riidanalaiseen päätökseen.

15 Toisen riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksen osalta unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa yhtäältä, että komission esittämä lausunnon antamisen raukeamista koskeva vaatimus on hylättävä, ja toisaalta, että kyseinen kumoamisvaatimus on otettava tutkittavaksi siltä osin kuin sillä pyritään turvaamaan kantajan SEUT 108 artiklan 2 kohtaan perustuvat menettelylliset oikeudet. Näin ollen se tutki valittajan kyseisen vaatimuksen tueksi esittämät kanneperusteet ja hylkäsi ne kaikki, minkä jälkeen se totesi valituksenalaisen tuomion 214 kohdassa, että toisen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskeva vaatimus oli hylättävä.

Asianosaisten vaatimukset unionin tuomioistuimessa

16 Valittaja vaatii, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion tuomiolauselman 3 ja 4 kohdan

– kumoaa ensimmäisen ja toisen riidanalaisen päätöksen

– toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17 Komissio vaatii unionin tuomioistuinta hylkäämään valituksen ja velvoittamaan valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

18 Valittaja esittää valituksensa tueksi kuusi valitusperustetta, joista ensimmäisen mukaan unionin yleinen tuomioistuin teki virheen katsoessaan, että ensimmäinen riidanalainen päätös ei koske valittajaa erikseen, toinen valitusperuste koskee oikeudellista virhettä valtiontuen käsitteen soveltamisessa, kolmas valitusperuste oikeudellista virhettä vakavien vaikeuksien käsitteen soveltamisessa, neljäs valitusperuste oikeudellista virhettä asetuksen N:o 659/1999 20 artiklan 2 kohdan soveltamisessa, viides valitusperuste oikeudellista virhettä valittajan tekemän kantelun tutkinnan puolueettomuuden arvioinnissa ja kuudes valitusperuste oikeudellista virhettä toisen riidanalaisen päätöksen perustelujen riittävyyden arvioinnissa.

19 Ensimmäinen valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion kumoamista siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin jätti siinä tutkimatta ensimmäisen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen. Muut valitusperusteet koskevat sitä, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi toisen riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksen.

Ensimmäisen valitusperusteen tutkiminen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

20 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja väittää, että näkemys, jonka mukaan ensimmäinen riidanalainen päätös ei koskenut sitä erikseen, koska sillä ei ollut merkityksellisillä markkinoilla sellaista asemaa, johon myyjille myönnetyt tuet saattoivat vaikuttaa, on virheellinen sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen osalta.

21 Valittajan mukaan 28.1.1986 annetusta tuomiosta Cofaz ym. v. komissio (169/84, EU:C:1986:42, 28 kohta) ilmenee, että arvioidessaan ensimmäisen riidanalaisen päätöksen kaltaisesta päätöksestä nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytysten täyttymistä unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä ei ole tehdä lopullista päätelmää kantajan kilpailuasemasta merkityksellisillä markkinoilla, vaan sen on arvioitava, voiko tämä päätös vahingoittaa kantajan oikeutettuja etuja heikentämällä sen markkina-asemaa.

22 Valittaja toteaa lisäksi, ettei pelkästään se, ettei se toiminut merkityksellisillä markkinoilla, sulje pois sitä mahdollisuutta, että tuki vaikuttaa huomattavasti sen asemaan markkinoilla, mikä vahvistetaan 22.11.2007 annetussa tuomiossa Espanja v. Lenzing (C-525/04 P, EU:C:2007:698, 35 kohta) ja 22.12.2008 annetussa tuomiossa British Aggregates v. komissio (C-487/06 P, EU:C:2008:757, 53 kohta). Sen mukaan unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä on toteuttaa tapauskohtainen tutkinta määrittääkseen, koskeeko ensimmäisen riidanalaisen päätöksen kaltainen päätös kyseistä henkilöä erikseen.

23 Valittajan mukaan tekijöitä, jotka osoittavat ensimmäisessä riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettujen tukien koskeneen sitä, ovat se, että valittaja kilpaili Capricornin kanssa Nürburgringin omaisuuserien hankkimisesta ja epäonnistui siinä Capricornille myönnetyn tuen vuoksi; se, että valittaja teki komissiolle kantelun, Yhdysvaltojen Euroopan unionin lähetystö tuki sen toimia ja valittaja luotti komission lausuntoihin, joiden mukaan muun muassa se aikoi valvoa tarjouskilpailumenettelyä; sekä se, että valittaja oli negatiivisen mediahuomion kohteena, mikä vahingoitti sen mainetta. Se, että valittaja on nimenomaisesti mainittu lopullisessa päätöksessä ja että sen väitteitä on tutkittu laajasti tässä päätöksessä, vahvistaa valittajan mukaan sen, että mainittu päätös koskee sitä suoraan.

24 Valittaja korostaa lisäksi, ettei se vetäytynyt tarjouskilpailumenettelystä ja että jos ilmenisi, ettei Capricornia olisi pitänyt valita kyseisessä menettelyssä, valittaja olisi valittava. Tämä vahvistaa valittajan mukaan sen, että sillä on asiavaltuus nostaa kanne ensimmäisestä riidanalaisesta päätöksestä. Tämä toteamus on sen mukaan myös asiavaltuutta julkisten hankintojen yhteydessä koskevan oikeuskäytännön mukainen.

25 Komissio katsoo, ettei unionin yleinen tuomioistuin tehnyt oikeudellista virhettä arvioidessaan sitä, koskeeko ensimmäinen riidanalainen päätös valittajaa erikseen, ja että ensimmäinen valitusperuste on näin ollen hylättävä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

26 On todettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, josta unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa valituksenalaisen tuomion 49 kohdassa, valtiontukien alalla yrityksiksi, joita komission päätös muodollisen tutkintamenettelyn päättämisestä koskee erikseen, on tuensaajayrityksen lisäksi hyväksytty kilpailevia yrityksiä, jotka ovat aktiivisesti osallistuneet tähän menettelyyn, edellyttäen, että riidanalaisen päätöksen kohteena oleva tukitoimenpide on merkittävästi vaikuttanut niiden markkina-asemaan (tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 98 kohta ja tuomio 15.7.2021, Deutsche Lufthansa v. komissio, C-453/19 P, EU:C:2021:608, 38 kohta).

27 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 55 kohdassa, että valittaja oli itse myöntänyt unionin yleisen tuomioistuimen kysymykseen antamassaan vastauksessa, ettei se toiminut kyseisen tuomion 54 kohdassa luetelluilla merkityksellisillä markkinoilla, joilla myyjille myönnetyt tuet saattoivat vääristää kilpailua. Se totesi näin ollen kyseisen tuomion 57 kohdassa, ettei ensimmäinen riidanalainen päätös koskenut valittajaa erikseen eikä tällä ollut oikeutta vaatia sen kumoamista.

28 On todettava, ettei valittaja kiistä sitä, ettei se ole toiminut merkityksellisillä markkinoilla eikä näin ollen kuulu tämän tuomion 26 kohdassa mainitun oikeuskäytännön soveltamisalaan. Tässä tilanteessa unionin yleistä tuomioistuinta ei voida arvostella siitä, että se olisi tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, ettei ensimmäinen riidanalainen päätös koskenut valittajaa erikseen eikä tällä näin ollen ollut oikeutta nostaa siitä kumoamiskannetta SEUT 263 artiklan neljännen kohdan perusteella.

29 Valittajan esittämillä argumenteilla ei voida perustella erilaista päätelmää.

30 Mitä tulee 22.11.2007 annettuun tuomioon Espanja v. Lenzing (C-525/04 P, EU:C:2007:698, 35 kohta) ja 22.12.2008 annettuun tuomioon British Aggregates v. komissio (C-487/06 P, EU:C:2008:757, 53 kohta), niistä ilmenee ainoastaan, ettei vaikutusta markkina-asemaan ole välttämättä pääteltävä liikevaihdon merkittävästä alenemisesta, huomattavista taloudellisista tappioista tai markkinaosuuden merkittävästä pienenemisestä, vaan se voi johtua myös voiton saamatta jäämisestä tai epäedullisemmasta kehityksestä kuin kehitys, joka olisi toteutunut kyseessä olevan tuen puuttuessa. Toisin kuin valittaja väittää, tästä oikeuskäytännöstä ei siis voida päätellä, että tuki voisi vaikuttaa yrityksen markkina-asemaan, vaikka tämä yritys ei toimisi merkityksellisillä markkinoilla.

31 Argumentista, jonka mukaan valittaja kilpaili Capricornin kanssa Nürburgringin omaisuuserien hankinnasta ja jonka mukaan sen olisi pitänyt voittaa tarjouskilpailumenettely viimeksi mainitun sijaan, on todettava, ettei unionin yleinen tuomioistuin tehnyt oikeudellista virhettä, kun se ei ottanut huomioon tätä seikkaa. Ensimmäinen riidanalainen päätös koskee nimittäin myyjille myönnettyjä tukia ja erityisesti sitä, voidaanko ne periä takaisin Capricornilta. Valittaja ei kuitenkaan selitä, mikä on sen seikan, että se kilpaili Capricornin kanssa Nürburgringin omaisuuserien hankinnasta, ja sen, että ensimmäisen riidanalaisen päätöksen väitetään vaikuttaneen sen markkina-asemaan, välinen yhteys.

32 Muista valittajan mainitsemista seikoista eli siitä, että se teki komissiolle kantelun, Yhdysvaltojen Euroopan unionin lähetystö tuki sen toimia ja valittaja luotti komission lausuntoihin, on riittävää todeta, etteivät myöskään ne ole omiaan osoittamaan, että ensimmäinen riidanalainen päätös olisi vaikuttanut valittajan markkina-asemaan tämän tuomion 26 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

33 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana. Näin ollen valitus on hylättävä siltä osin kuin siinä vaaditaan valituksenalaisen tuomion kumoamista sikäli kuin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi siinä ensimmäisen riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksen.

Toinen valitusperuste

34 Toinen valitusperuste jakautuu neljään osaan. Aluksi on tutkittava tämän kanneperusteen toinen, kolmas ja neljäs osa.

Asianosaisten lausumat

35 Toisen valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää ensinnäkin, että kun unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 119 kohdassa, että määräaika, johon mennessä tarjouskilpailumenettelyssä oli toimitettava vahvistavat tarjoukset, päättyi 17.2.2014, unionin yleinen tuomioistuin ei ottanut huomioon sitä, että myyjät olivat johtaneet sitä harhaan näiden määräaikojen osalta, kun nämä olivat ilmoittaneet, että näitä määräaikoja oli pidennetty 31.3.2014 saakka, eikä sitä, että tällaista menettelyn ehtojen muutosta olisi pitänyt soveltaa kaikkiin tarjoajiin.

36 Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin jätti valittajan mukaan huomiotta sen esittämät väitteet, joiden mukaan tarjouskilpailumenettelyssä noudatettu, lopullisessa päätöksessä kuvattu määräaikoja koskeva menettelytapa ei täyttänyt läpinäkyvyydelle asetettuja edellytyksiä eikä yksikään yksityinen sijoittaja olisi toiminut tällä tavoin. Kolmanneksi valittaja katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin jätti huomiotta myös sen, että lopullisen päätöksen yhtäältä 272 perustelukappaleessa ja toisaalta 275 perustelukappaleen c kohdassa esitettiin ristiriitaisia väitteitä myyjien tarjousten jättämiselle asettaman määräajan pidentämisestä.

37 Toisen valitusperusteen kolmannessa osassa valittaja vetoaa siihen, että unionin yleinen tuomioistuin jätti huomiotta kolme väitettä, jotka liittyvät sen esittämään tarjouskilpailumenettelyn läpinäkymättömyyttä koskevaan kanneperusteeseen. Nämä kolme väitettä koskevat yhtä montaa menettelyn kuluessa tehtyä muutosta, joista ei valittajan mukaan läpinäkyvyyden edellytyksen vastaisesti ollut ilmoitettu kaikille potentiaalisille tarjoajille.

38 Ensinnäkin valittaja oli vedonnut unionin yleisessä tuomioistuimessa siihen, että vaikka sille alun perin tarjottiinkin Nürburgringin omaisuuserien hankintaa ”puhtaan taseen” perusteella, myöhemmin ilmeni, että jos Nürburgring hankittaisiin, se olisi ollut velvollinen jatkamaan sellaisenaan kolmannen osapuolen tekemää liikehuoneiston vuokrasopimusta.

39 Toiseksi valittaja oli myös väittänyt, ettei kaikille tarjoajille ollut toimitettu tietoja, jotka koskivat Capricornille myönnettyä liiketoiminnan vuokraussopimusta, jonka oli aluksi katsottu olevan ”toiseksi paras vaihtoehto” siltä varalta, ettei tarjouskilpailumenettely tuottaisi tulosta tai että siihen liittyvä komission päätös riitautettaisiin, vaikka näillä tiedoilla oli merkitystä määritettäessä kyseisessä menettelyssä tarjottavaa hintaa.

40 Kolmanneksi valittaja oli vedonnut myös siihen, että tarjouskilpailumenettelyyn oli myöhemmin lisätty ympäristövaatimuksiin liittyvä valintaperuste eikä siitä ollut ilmoitettu kaikille tarjoajille. Toisin kuin lopullisen päätöksen 275 perustelukappaleen i alakohdassa todetaan, tällä kriteerillä oli valittajan mukaan vaikutusta kyseisen menettelyn lopputulokseen.

41 Toisen valitusperusteen neljännessä osassa valittaja vetoaa siihen, että unionin yleinen tuomioistuin jätti huomiotta kaksi väitteiden sarjaa, joista yksi liittyy tarjouskilpailumenettelyn väitettyä läpinäkymättömyyttä koskevaan kanneperusteeseen ja toinen kyseisen menettelyn väitettyä syrjivyyttä koskevaan kanneperusteeseen.

42 Ensinnäkin tarjouskilpailumenettelyn läpinäkymättömyyden osalta valittaja oli omien sanojensa mukaan vedonnut unionin yleisessä tuomioistuimessa ensinnäkin siihen, ettei tarjouskilpailumenettelystä ilmoitettu unionin ulkopuolella; toiseksi siihen, ettei erinäisistä myynnin kannalta merkityksellisistä asiakirjoista ollut tiedotettu tai niistä oli tiedotettu liian myöhään tai harhaanjohtavalla tavalla; kolmanneksi siihen, että komissio oli tehnyt virheen katsoessaan, että korjatun ostosopimuksen toimittaminen oli osa liikeneuvotteluita, eikä sillä näin ollen ollut merkitystä valtiontuen kannalta; neljänneksi siihen, että komissio oli tehnyt virheen katsoessaan, ettei tietojen myöhäinen toimittaminen tarjouskilpailumenettelyn aikana vaikuttanut tarjoajien lopullisen tarjouksen esittämiseen tai tätä tarkoitusta varten tehtyihin taloudellisen vaikutuksen arviointeihin, ja viidenneksi siihen, että komissio oli tehnyt virheen katsoessaan, että myyjien oikeudellinen ja taloudellinen neuvonantaja KPMG oli toimittanut kaikille tarjoajille kaikki tiedot, joita nämä tarvitsivat Nürburgringin omaisuuserien asianmukaiseen arviointiin.

43 Toiseksi tarjouskilpailumenettelyn syrjivyyden osalta valittaja oli omien sanojensa mukaan vedonnut siihen, ettei komissio ollut tutkinut ensinnäkään sitä, että valittajaa oli syrjitty, kun sille ei ollut toimitettu englanninkielistä kopiota tarjouskilpailumenettelyn täydellisestä asiakirja-aineistosta; toiseksi sitä, että Capricornille oli annettu muihin tarjoajiin nähden etuoikeus saada tietoja; kolmanneksi sitä, että sama merkittävän amerikkalaisen asianajotoimiston osakas oli avustanut ensin myyjiä ja sen jälkeen Capricornia, ja neljänneksi sitä, että Capricorn hyötyi etuoikeutetusta kohtelusta sekä 17.2.2014 jälkeen että Deutsche Bank AG:n myöntämän rahoituksen suhteen.

44 Vastauksena toisen valitusperusteen toiseen osaan komissio toteaa, että siltä osin kuin tämä osa koskee valituksenalaisen tuomion 119 kohtaa, siinä riitautetaan unionin yleisen tuomioistuimen suorittama tosiseikkojen arviointi vetoamatta siihen, että tosiseikat olisi otettu huomioon vääristyneellä tavalla, joten sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat. Se toteaa valittajan muista väitteistä, ettei ole mahdollista määrittää selvästi, mitä valituksenalaisen tuomion kohtia niillä tarkoitetaan, joten myös tämä osa näistä perusteluista on jätettävä tutkimatta.

45 Toisen kanneperusteen kolmannesta osasta komissio väittää ensinnäkin, että kantajan väitteillä, joiden mukaan Nürburgringin hankinta olisi pitänyt tehdä ”puhtaan taseen” perusteella, pyritään todellisuudessa tosiseikkojen uuteen arviointiin. Komission mukaan valituksenalaisen tuomion

9 kohdan neljännestä luetelmakohdasta nimittäin ilmenee, että unionin yleinen tuomioistuin on myöntänyt, etteivät mahdolliset ostajat olleet velvollisia jatkamaan olemassa olevia sopimuksia tai velvoitteita, ja se on näin ollen käsitellyt ”puhdasta tasetta” koskevaa kysymystä.

46 Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin tutki komission mukaan valituksenalaisen tuomion 146–149 kohdassa liiketilojen vuokrasopimusta koskevaa kysymystä ja hylkäsi syrjintää ja läpinäkyvyyden puuttumista koskevat väitteet kyseisen tuomion 119–33 kohdassa esitetyistä syistä. Komission mukaan valittaja tulkitsee siis valituksenalaista tuomiota virheellisesti, kun se väittää, ettei unionin yleinen tuomioistuin ottanut huomioon sen liiketilojen vuokrasopimukseen liittyvää väitettä.

47 Kolmanneksi väitteestä, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei tutkinut kysymystä siitä, sovelsivatko myyjät ympäristövaatimuksiin liittyvää valintaperustetta, komissio korostaa, että myyjien huoli koski sitä, oliko valittajan toimintakonsepti toteutettavissa, ja se koski näin ollen valittajan tarjouksen uskottavuutta. Komission mukaan unionin yleinen tuomioistuin esitti muita syitä, jotka osoittavat, ettei valittaja ollut esittänyt uskottavaa ja sitovaa tarjousta, johon olisi liitetty rahoitusvahvistusta, eikä sen näin ollen tarvinnut ottaa kantaa ympäristövaatimuksiin liittyvään valintaperusteeseen.

48 Toisen valitusperusteen neljännestä osasta komissio korostaa, että unionin yleinen tuomioistuin tutki väitteen, jonka mukaan tarjouskilpailumenettelystä ei ilmoitettu unionin ulkopuolella, ja totesi valituksenalaisen tuomion 9 kohdan toisessa luetelmakohdassa, että myyjät julkaisivat kiinnostuksenilmaisupyynnön *Financial Timesissa*, *Handelsblattissa* ja Nürburgringin verkkosivuilla. Unionin yleinen tuomioistuin siis tarkasteli näitä seikkoja.

49 Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että avoimen, läpinäkyvän ja syrjimättömän menettelyn päätteeksi tarjouskilpailumenettely johti Nürburgringin omaisuuserien myymiseen uskottavan ja sitovan tarjouksen tehneelle tarjoajalle, joka oli myös korkein tarjous. Unionin yleisellä tuomioistuimella oli siis joka tapauksessa riittävät perusteet hylätä väite, jonka mukaan komissiolla olisi pitänyt olla vakavia epäilyjä siitä, oliko Capricornille myönnetty tukea. Komissio katsoo, ettei unionin yleisen tuomioistuimen ollut näin ollen tarpeen tutkia tämän menettelyn muita näkökohtia, joten valittajan eri väitteet on hylättävä vaikutuksettomina.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

50 Kun valittaja arvostelee toisen valitusperusteen toisessa, kolmannessa ja neljännessä osassa unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se vastannut useisiin valittajan siinä käydyssä oikeudenkäynnissä esittämiin väitteisiin, se vetoaa lähinnä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklasta, jota sovelletaan unionin yleiseen tuomioistuimeen kyseisen perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 117 artiklan nojalla, johtuvan perusteluvelvollisuuden laiminlyömiseen (ks. vastaavasti tuomio 20.52010, Gogos v. komissio, C-583/08 P, EU:C:2010:287, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

51 Siltä osin kuin komissio väittää, ettei valittaja ole ilmoittanut, mitä valituksenalaisen tuomion kohtia tarkoitetaan muun muassa toisen valitusperusteen toisessa osassa, on aluksi todettava, että valituksesta ilmenee oikeudellisesti riittävällä tavalla, että toisen valitusperusteen toinen, kolmas ja neljäs osa koskevat yhtäältä valituksenalaisen tuomion 119–121 kohtaa, jotka liittyvät tarjouskilpailumenettelyn läpinäkymättömyyttä koskevaan kanneperusteeseen, ja toisaalta kyseisen tuomion 122–134 kohtaa, jotka liittyvät tämän menettelyn syrjivyyttä koskevaan kanneperusteeseen. Koska valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se

vastannut tiettyihin valittajan siinä käydyssä oikeudenkäynnissä esittämiin väitteisiin, valittaja ei selvästikään voinut esittää tarkempaa tietoa toisen valitusperusteensa toisessa, kolmannessa ja neljännessä osassa tarkoitetuista valituksenalaisen tuomion kohdista.

52 Tämän täsmennyksen jälkeen on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perusteluvelvollisuus ei velvoita unionin yleistä tuomioistuinta esittämään selvitystä, jossa seurattaisiin tyhjentävästi ja kohta kohdalta kaikkia riidan asianosaisten esittämiä päätelmiä. Perustelut voivat siis olla implisiittisiä, kunhan asianosaiset saavat niiden avulla selville syyt, joiden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin ei ole hyväksynyt asianosaisten argumentteja, ja unionin tuomioistuimella on niiden avulla käytettävissään riittävät tiedot, jotta se pystyy harjoittamaan valvontaansa (tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 96 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

53 Siltä osin kuin nyt käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin kyse siitä, että unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli tarjouskilpailumenettelyn läpinäkymättömyyttä koskevaa kanneperustetta, on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin vastasi siihen valituksenalaisen tuomion 119–121 kohdassa hyvin suppeasti.

54 Kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 52, 60, 61 ja 65 kohdassa, näissä valituksenalaisen tuomion kohdissa ei vastata edes implisiittisesti useisiin valittajan toisen valitusperusteen toisessa, kolmannessa ja neljännessä osassa esittämiin väitteisiin, jotka valittaja oli todellakin esittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa, minkä vahvistaa sen valittajan unionin yleiselle tuomioistuimelle esittämän kannekirjelmän tarkastelu, joka sisältyy unionin tuomioistuimelle unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 167 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettuun ensimmäisen oikeusasteen asiakirja-aineistoon.

55 Kyse on erityisesti tämän tuomion 36 kohdassa mainitusta väitteestä, jonka mukaan tarjouskilpailumenettely ei täytä läpinäkyvyyttä koskevia vaatimuksia määräaikojen osalta, sekä tämän tuomion 38–40 ja 42 kohdassa mainituista väitteistä.

56 Toiseksi on todettava, kuten julkisasiamies teki ratkaisuehdotuksensa 67 kohdassa, ettei valituksenalaisen tuomion 122–134 kohtaan, jotka liittyvät kyseisen menettelyn syrjivyyttä koskevaan kanneperusteeseen, sisälly mitään – edes implisiittistä – vastausta tämän tuomion 43 kohdassa mainittuihin valittajan väitteisiin, jotka se oli esittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa.

57 Edellä esitettyjä näkökohtia ei voida kyseenalaistaa komission väitteellä, jonka mukaan ainakin tietyt valittajan väitteistä, joihin unionin yleinen tuomioistuin ei vastannut, ovat ristiriidassa valituksenalaisen tuomion 9 kohdassa esitettyjen toteamusten kanssa. Tältä osin on riittävää todeta, että tämä valituksenalaisen tuomion kohta kuuluu tuomion siihen osaan, joka koskee asian taustaa, ja siinä esitetään lähinnä yhteenveto lopullisen päätöksen 44–51 perustelukappaleesta ilmenevistä tiedoista. Näin ollen ei voida katsoa, että kyseinen kohta sisältäisi unionin yleisen tuomioistuimen valittajan esittämiin väitteisiin antaman vastauksen.

58 Näin ollen toisen valitusperusteen toinen, kolmas ja neljäs osa on hyväksyttävä ja valituksenalainen tuomio on kumottava siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi siinä toisen riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksen, eikä toisen valitusperusteen ensimmäistä osaa eikä myöskään kolmatta, neljättä, viidettä ja kuudetta valitusperustetta ole tarpeen tutkia.

Kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa

59 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan toisessa virkkeessä määrätään, että jos unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen, se voi itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen.

60 Kun nyt käsiteltävässä asiassa otetaan erityisesti huomioon se, että valittajan asiassa T-353/15 nostama kumoamiskanne perustui kanneperusteisiin, jotka oli käsitelty kontradiktorisessa menettelyssä unionin yleisessä tuomioistuimessa ja joiden tarkastelu ei vaadi minkään ylimääräisen prosessinjohtotoimen tai asiakirja-aineistoa koskevan tutkintatoimen toteuttamista, unionin tuomioistuin katsoo, että asia on ratkaisukelpoinen ja se on ratkaistava lopullisesti (ks. analogisesti tuomio 8.9.2020, komissio ja neuvosto v. Carreras Sequeros ym., C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, 130 kohta) vireillä olevan asian eli toisen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 1.7.2008, Chronopost ja La Poste v. UFEX ym., C-341/06 P ja C-342/06 P, EU:C:2008:375, 134 kohta).

61 On huomautettava, että toinen riidanalainen päätös on vastustamatta jättämistä koskeva päätös, joka perustuu asetuksen N:o 659/1999 4 artiklan 3 kohtaan ja jonka laillisuus riippuu siitä, olisiko komissiolla ilmoitettua toimenpidettä koskevassa alustavassa tutkintavaiheessa käytettävissä olleiden tietojen ja selvityksen arvioinnin pitänyt objektiivisesti herättää epäilyjä toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille (tuomio 3.9.2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland ym. v. komissio, C-817/18 P, EU:C:2020:637, 80 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

62 Koska tällaisten epäilyjen johdosta on aloitettava muodollinen tutkintamenettely, johon voivat osallistua asetuksen N:o 659/1999 1 artiklan h alakohdassa mainitut asianomaiset osapuolet, on katsottava, että tällainen päätös koskee suoraan ja erikseen jokaista tässä viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettua asianomaista osapuolta. Niillä, joiden hyväksi SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätyt ja asetuksen N:o 659/1999 6 artiklan 1 kohdassa säädetyt menettelylliset takeet on annettu, on nimittäin mahdollisuus saada aikaan se, että näitä takeita noudatetaan, vain, jos ne voivat saattaa vastustamatta jättämistä koskevan päätöksen unionin tuomioistuinten tutkittavaksi (tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

63 Käsiteltävässä asiassa on katsottava, samoin kuin unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 70 kohdassa, että valittaja on osallistumalla aktiivisesti tarjouskilpailumenettelyn viimeiseen vaiheeseen ja tekemällä tässä yhteydessä komissiolle kantelun osoittanut, että sillä oli vakaa aikomus tulla merkityksellisille markkinoille ja että se siten oli potentiaalinen kilpailija Capricornille, joka kyseisen kantelun mukaan oli saanut valtiontukea, jonka olemassaolon komissio kiisti toisessa riidanalaisessa päätöksessä. Näin ollen on tunnustettava, että kantajalla on kyseisen päätöksen osalta asianomaisen osapuolen asema.

64 Valittaja vetosi unionin yleisessä tuomioistuimessa nostamansa kanteen tueksi viiteen kanneperusteeseen, joista ensimmäisen mukaan valtiontuen käsitettä on tulkittu virheellisesti, toisen – joka koskee ainoastaan ensimmäistä riidanalaista päätöstä – mukaan taloudellisen jatkuvuuden periaatetta on tulkittu virheellisesti, kolmannen mukaan myyntimenettelyn jatkamista ei ollut otettu huomioon, neljännen mukaan valittajan menettelyllisiä oikeuksia oli loukattu ja viidennen mukaan perusteluvelvollisuutta oli laiminlyöty.

65 Ensimmäiseksi on tarkasteltava neljättä kanneperustetta.

Asianosaisten lausumat

66 Neljännessä kanneperusteessaan valittaja väittää, että komissio teki toisen riidanalaisen päätöksen aloittamatta muodollista tutkintamenettelyä, vaikka jo alustavassa tutkinnassa ilmeni vakavia vaikeuksia. Ensinnäkin komissio viivytti päätöksen tekemistä useaan otteeseen. Toiseksi se ei tutkinut perusteellisesti tosiseikkoja koskevia kysymyksiä ja jätti tutkimatta useita asian kannalta ratkaisevia seikkoja. Kolmanneksi komissio oli epäjohdonmukainen kantajan väitteisiin antamassaan vastauksessa. Neljänneksi se ei soveltanut asianmukaisesti SEUT 107 artiklan 1 kohtaa ja muita sovellettavia määräyksiä eikä esittänyt asianmukaisia perusteluja.

67 Valittaja arvostelee komissiota erityisesti siitä, ettei se arvioinut asianmukaisesti Capricornin esittämän rahoitussitoumuksen luonnetta ja Capricornin omistajan vakavaraisuutta. Valittajan mukaan Capricornilla oli tarjouskilpailumenettelyn alusta lähtien vakavia rahoitusongelmia, eikä Capricornin esittämän tarjouksen rahoitus ollut lainkaan taattu. Valittaja oli 10.4.2014 tekemässään kantelussa sekä 19.5.2014 ja 16.6.2014 päivätyissä täydentävissä kirjeissä ilmaissut huolensa Capricornin taloudellisesta luotettavuudesta. Valittajan mukaan tämän jälkeen kävi ilmi, että elokuussa 2014 kauppahinnan toisen erän maksamista piti lykätä ja Capricornin omistajan oli annettava vakuuksia myyjille.

68 Deutsche Bankin 10.3.2014 päivätty kirje, joka tuki Capricornin tarjousta, oli nimittäin pelkkä aiesopimus ja se oli lisäksi rauennut, ja Deutsche Bank oli peruuttanut sen joitakin viikkoja myöhemmin. Koblenzin (Saksa) syyttäjä vahvisti valittajan asianajajille 15.4.2015 osoittamassaan kirjeessä arvioituaan Deutsche Bankin 10.3.2014 päivättyä kirjettä, ettei kyseinen kirje todella ollut sitova.

69 Komissio vastaa, ettei vakavien vaikeuksien olemassaoloa todista se, että komission päätöksen tekemiselle vahvistettua päivää muutettiin ilman muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista. Komission mukaan valittaja ei myöskään väitä, että väitetyt lopullisen päätöksen tekemispäivän lykkäämiset olisivat johtuneet komission lisätietopyynnöistä.

70 Komissio korostaa, että Deutsche Bankin 10.3.2014 päivätty kirje sisältää rahoitussitoumuksen, kuten Saksan viranomaiset vahvistivat. Komissio oli omien sanojensa mukaan tehnyt oman arviointinsa kyseisestä kirjeestä ja todennut, että siitä ilmeni yksiselitteisesti, että Deutsche Bank oli valmis myöntämään Capricornille 45 miljoonan euron lainan. Komissio myöntää, että saman kirjeen lopussa on myös vastuuvapauslauseke, mutta se koskee komission mukaan ”ehtoja koskevaa muistiota”, koska täsmälliset ehdot saattoivat muuttua. Näitä edellytyksiä olisi tarkasteltava uudelleen rahoitussopimuksen allekirjoittamis- ja voimaantulohetkellä.

71 Komissio lisää, että Nürburgringin pesänhoitaja ja velkojainkokous katsoivat, että Capricorn oli esittänyt parhaan tarjouksen, johon liittyi paras rahoitusvahvistus muun muassa Deutsche Bankin 10.3.2014 päivätyn kirjeen perusteella. Koblenzin syyttäjän kirje, johon valittaja vetoaa, on laadittu lopullisen päätöksen tekemisen jälkeen, eikä komissiota voida arvostella siitä, ettei se ottanut sitä huomioon.

72 Lopuksi komissio korostaa, että sen tutkinta on ollut enemmän kuin riittävän huolellista, koska kyseessä olevan jäsenvaltion viranomaisten sille toimittamiin lausuntoihin ei sisältynyt mitään sisäistä epäjohdonmukaisuutta, joka olisi edellyttänyt perusteellisempaa tutkimista, ja että kantajan tekemät kantelut olivat vain spekulaatioita ja väitteitä, joiden tueksi ei ollut esitetty näyttöä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

73 On todettava, että sulkeakseen pois sääntöjenvastaisen tuen, joka Capricornille myönnettiin silloin, kun Capricorn hankki Nürburgringin omaisuuseriä, komission oli varmistettava, että tämä hankinta toteutettiin markkinahintaan, mikä olisi tilanne, jos olisi mahdollista vahvistaa, että tarjouskilpailumenettely oli avoin, läpinäkyvä, syrjimätön ja ehdoton.

74 Kuten lopullisen päätöksen 48 perustelukappaleesta ilmenee, yksi niistä tekijöistä, jotka otettiin huomioon valittaessa Nürburgringin omaisuuserien luovutuksensaajaa, oli sen tekemän tarjouksen rahoituksen varmistaminen.

75 Kuten lopullisen päätöksen 272 perustelukappaleesta ilmenee, valittajan tarjous, jossa tarjottiin Capricornin tarjoamaa määrää korkeampaa ostohintaa, oli hylätty rahoitusvahvistuksen puuttumisen vuoksi.

76 Lopullisen päätöksen 273 perustelukappaleen mukaan ainoastaan kahdella tarjouksella, eli Capricornin tarjouksella ja toisen tarjoajan tarjouksella, katsottiin olevan vahvistettu rahoitus. Koska sekä tämän toisen tarjoajan saatavilla ollut vahvistettu rahoituksen määrä että sen tarjoama ostohinta olivat Capricornin tarjousta pienempiä, Capricornin tarjous hyväksyttiin lopulta.

77 Tästä seuraa, että jos kävisi ilmi, että Capricornin tarjouksen osalta oli virheellisesti katsottu, että Capricornilla oli tarjoukselleen vahvistettu rahoitus, vaikka todellisuudessa näin ei ollut, tämä seikka voisi kyseenalaistaa muun muassa tarjouskilpailumenettelyn syrjimättömyyden, koska se voisi osoittaa, että Capricornia oli suosittu, sillä Capricornin tarjousta ei hylätty, toisin kuin tapahtui valittajan tarjouksen osalta.

78 Koska Capricornin tarjouksen rahoituksen vahvistetusta luonteesta oli epäilyjä, joita ei olisi voitu hälventää, komissiolla oli näin ollen velvollisuus aloittaa muodollinen tutkintamenettely eikä se voinut tehdä toisen riidanalaisen päätöksen kaltaista vastustamatta jättämistä koskevaa päätöstä.

79 On todettava, että valittajan esittämät seikat osoittavat tällaisten epäilyjen olemassaolon.

80 Ensinnäkään, kuten valittaja väittää, komissio ei voinut katsoa, että Deutsche Bankin 10.3.2014 päivätty kirje sisälsi sitovan rahoitussitoumuksen.

81 Deutsche Bankin 10.3.2014 päivätystä kirjeestä, sellaisena kuin komissio on sen esittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa ja sellaisena kuin se sisältyy ensimmäisen oikeusasteen asiakirja-aineistoon, ilmenee, että sen ensimmäisellä sivulla on selvä maininta, jonka mukaan kyseiseen kirjeeseen sisältyvään ”sitoumukseen” sovelletaan ehtoja, jotka on esitetty muun muassa mainitun kirjeen liitteenä A olevassa ”ehtoja koskevassa muistiossa”.

82 Kyseisen liitteen lopussa on kuitenkin ”tärkeä huomautus”, jossa todetaan muun muassa, että ”tätä ehtoja koskevaa muistiota käytetään yksinomaan keskustelun tukena eikä sillä ole tarkoitus luoda oikeudellisesti sitovia velvoitteita meidän välillemme – – Näin ollen emme ole vastuussa mistään välittömistä, myöhemmin toteutuvista tai muista tappioista, jotka johtuvat tähän kirjeeseen tukeutumisesta”.

83 Näistä toteamuksista ilmenee selvästi, ettei Deutsche Bankin 10.3.2014 päivätyllä kirjeellä luotu pankin antamaa ja pankkia sitovaa rahoitusvelvoitetta Capricornin hyväksi.

84 Tätä päätelmää tukee lisäksi kyseisen kirjeen sivulla 5 olevassa 9 kohdassa, jonka otsikko on ”Sovellettava oikeus ja toimivalta”, oleva maininta, jossa viitataan kyseisestä kirjeestä johtuviin ”mahdollisiin sopimussuhteen ulkopuolisiin velvoitteisiin”, eikä viitata sopimusvelvoitteisiin juuri sen vuoksi, ettei tällä samalla kirjeellä ollut tarkoitus luoda sopimusvelvoitteita.

85 Toiseksi lopullisen päätöksen alaviitteestä 79 ilmenee, ettei Capricorn maksanut myyntihinnan toista erää asetetussa määräajassa ja että Nürburgringin pesänhoitajan, myyjien ja Capricornin 13.8.2014 tekemällä sopimuksella tämän erän maksamista lykättiin myöhempään ajankohtaan vastineena siitä, että Capricorn oli maksanut viivästyskorkoa ja antanut lisävakuuksia. Jos Capricornin tarjouksen rahoitus olisi tosiasiallisesti ollut varmistettu, Capricornin olisi loogisesti ollut mahdollista maksaa myyntihinnan toinen erä asetetussa määräajassa eikä sen olisi tarvinnut neuvotella maksunsa lykkäämisestä.

86 Näin ollen ilman, että on tarpeen tutkia valittajan kanteensa tueksi esittämiä muita kanneperusteita kuin neljättä kanneperustetta, on todettava, että sen kysymyksen arviointiin, merkitsikö Nürburgringin omaisuuserien myynti Capricornille sitä, että Capricornille oli myönnetty sisämarkkinoille soveltumatonta tukea, liittyi asetuksen N:o 659/1999 4 artiklassa tarkoitettuja epäilyjä, joiden olisi pitänyt johtaa siihen, että komissio aloittaa SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn.

87 Näin ollen kanne on hyväksyttävä ja toinen riidanalainen päätös on kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

88 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa todetaan, että jos valitus on perusteeton tai jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

89 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, kukin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

90 Nyt käsiteltävässä asiassa on sovellettava viimeksi mainittua säännöstä, koska valitus hylätään siltä osin kuin se koskee valituksenalaista tuomiota sikäli kuin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi siinä ensimmäisen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen, mutta se hyväksytään siltä osin kuin se koskee kyseistä tuomiota sikäli kuin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi siinä toisen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevan vaatimuksen ja unionin tuomioistuin kumoaa kyseisen päätöksen.

91 Näin ollen on määrättävä, että kukin asianosainen vastaa itse omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Unionin yleisen tuomioistuimen 19.6.2019 antama tuomio NeXovation v. komissio (T-353/15, EU:T:2019:434) kumotaan siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi siinä valtiontuesta SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), jonka Saksa on myöntänyt Nürburgringille, 1.10.2014 annetun komission päätöksen (EU) 2016/151 1 artiklan viimeisen luetelmakohdan kumoamista koskevan vaatimuksen.

2) Valitus hylätään muilta osin.

3) Valtiontuesta SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), jonka Saksa on myöntänyt Nürburgringille, 1.10.2014 annetun komission päätöksen (EU) 2016/151 1 artiklan viimeinen luetelmakohta kumotaan.

4) NeXovation Inc. ja Euroopan komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset